

Rok plný uznania pre KREATÍVNE OVCE

Rok 2025 je pre tvorivú skupinu Kreatívne ovce mimoriadne bohatý na uznania. Kolektív, ktorý pôsobí pri Základnej škole v Bátovciach a venuje sa spracovaniu ovčej vlny, remeselnej výučbe a lokálnej kultúre, zaznamenal hneď tri významné odborné ocenenia a nominácie.

V septembri bola ich zakladateľka a projektová manažérka Mgr. Monika Števčaťová nominovaná na prestížne ocenenie Vidiecka žena roka. V októbri bol samotný koncept učebne spracovania ovčej vlny nominovaný Spolkom pre obnovu dediny na cenu „Tvár a duša dediny 2025“.

A napokon – počas roka bolo zoskupenie ocenené aj zo strany ÚĽUV-u, čo potvrdzuje rastúci význam ich práce v oblasti tradičného remesla.

Nominácia Moniky Števčaťovej na Vidiecku ženu roka je výsledkom jej dlhoročného pôsobenia vo folklóre, v práci s deťmi, budovaní remeselných aktivít a ochrane kultúrneho dedičstva regiónu. Ako zakladateľka OZ PEČENIČAN, vedúca detského folklórneho súboru DFS Pečeničan a spoluautorka projektu Kreatívne ovce svojou prácou prepája tradície s modernými edukačnými metódami. Hoci ocenenie nezískala, samotná nominácia

ju radí medzi výrazné osobnosti vidieckeho života.

Spolok pre obnovu dediny vyhlásil pre rok 2025 prvý ročník ocenenia „Tvár a duša dediny“, ktoré hľadá inšpiratívne príklady dobrej praxe, ktoré svojou činnosťou naplňujú motto „Zo starého nové“. Hodnotí sa nielen fyzická obnova priestorov či tradičných objektov, ale aj nehmotné kultúrne aktivity, komunitná práca a udržateľnosť projektu.

Do tejto nominácie sa dostala aj učebňa spracovania ovčej vlny v Bátovciach – priestor, ktorý prešiel premyslenou revitalizáciou a dnes slúži ako živé centrum tradičného

Vidiecka žena roka, spoločné foto z podujatia

remesla. V učebni prebiehajú pravidelné dielne pre deti, žiakov školy, komunitné skupiny aj verejnosť. Pod vedením štyroch odborníkov vzniká nielen vlnená tvorba, ale aj priestor pre spoločné zážitky, vzdelávanie a prenos lokálnych tradícií.

V októbri priestory učebne navštívila hodnotiacia komisia Spolku pre obnovu dediny. Tvorili ju Pavol Bendík, predseda Spolku, a Ľubomír Slančík, odborník na regionálny rozvoj a kultúrnu krajinu. Komisia si prezrela učebňu v plnej prevádzke – priamo počas tvorivej činnosti.

Pri práci videli všetkých členov Kreatívnych oviec: Mgr. Moniku Števčaťovú – manažér-

rku a zakladateľku, Ivetu Kubinskú – tkáčku, odbornú lektorku spracovania vlny, Petra Chvojku – odevného majstra a Mgr. Zuzanu Cimerovú – pedagogičku.

Súčasťou návštevy boli aj deti z krúžku Remeselníček, ktoré komisia vnímala ako dôležitý prvok udržateľnosti tejto aktivity. Ich prirodzený záujem, šikovnosť pri práci s vlnou a radosť z tvorenia podčiarkli celkový charakter aktivity – nielen uchovávať tradíciu, ale prenášať ju na nové generácie.

Komisia ocenila citlivú obnovu a využitie starej učebne, prepojenie aktivity so školou a komunitou, živé udržiavanie tradičného remesla, praktické vzdelávanie detí, estetickú

aj funkčnú kvalitu prostredia. Výsledky ocenenia „Tvár a duša dediny 2025“ budú zverejnené v prvej tretine roka 2026.

Kreatívne ovce sa za niekoľko rokov stali pevnou súčasťou života v Bátovciach a okolí. Spája komunitu, rozvíja manuálne zručnosti detí i dospelých a citlivo nadväzuje na remeselné dedičstvo regiónu. Tohtoročné nominácie a ocenenia sú dôkazom, že takáto práca má široký ohlas aj mimo obce.

Do nového roka tak Kreatívne ovce vstupujú s hrdosťou, motiváciou a presvedčením, že tradícia – ak sa o ňu starajú ľudia so srdcom – dokáže rásť a žiť aj v modernej dedine.

-MŠ-, foto archív

V remeselnej učebni v Bátovciach

Veľký mix zážitkov v Tekovskej knižnici v Leviciach

Tekovská knižnica v Leviciach s finančnou podporou Fondu na podporu umenia pripravila pre svojich čitateľov projekt Veľký mix zážitkov v knižnici. Ako už názov hovorí, bol to projekt s programom „pre každého“ a zároveň predstavil bohatstvo regionálnych talentov. Projekt mal štyri tematické línie, v ktorých sa striedali známe mená aj menej objavení tvorcovia, odborné témy aj živé rozprávania.

Deti čítajú s mladými autormi z Nitrianskeho kraja. Knižnica chcela deťom dokázať, že literár-

ni hrdinovia môžu vyrastať aj v malých mestách. Do Levíc zavítal David Hamran, držiteľ ocenenia Naj kniha NSK 2023 a 2024 – autor ocenej knihy Nerozprávky pre detičky a manželská dvojica tvorcov knihy Tvojazem – Barbora a Filip Némethovci.

Mládež dostala priestor hovoriť o kybersvete, tlaku sociálnych sietí a hľadani vlastnej identity. Stredoškôlaci diskutovali s odborníkmi o témach, ktoré sa ich skutočne dotýkajú. Doc. Tibor Máhrík priniesol prednášku o fenoméne narcizmu a jeho prejavoch na sociál-

nych sieťach. Novinár Vladimír Šnidl hovoril o nástrahách digitálneho prostredia, kyberšikane a falošných správach a hoaxoch. Cieľom oboch podujatí bolo posilniť kritické myslenie mladých ľudí, ich bezpečné správanie v online svete a zdravý odstup od manipulácie či dezinformácií.

Knižnica ako regionálna inštitúcia priblížila svojim návštevníkom aj pestrú históriu, prírodné i kultúrne bohatstvo a tradície kraja, v ktorom žijú. Takým bolo stretnutie Čo (ne) vieme o Honte so zanietnym historikom JUDr. Milanom Uk-

ropom. O tajomstvách bylin rastúcich v našom regióne sa mohli účastníci dozvedieť na stretnutí pod názvom Moc a sila ukrytá pod našimi nohami s ľudovou liečiteľkou Zuzanou Tóthovou. S predsedom levických včelárov Dušanom Kolárom sa mohli záujemcovia o včelárstvo porozprávať o živote a význame včiel. Podujatie malo príznačný názov Môžeme sa od nich učiť alebo lekcia z usilovnosti.

Veľkej obľube medzi čitateľmi sa tešia stretnutia s cestovateľom Petrom Plevom, historikom Tekovského múzea. Vášnivý cestovateľ v sérii stretnutí hovoril o svojich cestovateľských potulkách po severovýchodných štátoch, exotickéj Srí Lanke a tiež o zážitkoch, ktoré prežil počas obdobia Vianoc v

rôznych kútoch sveta.

Mládež a dospelí čitatelia sa stretli so spisovateľmi rôznych žánrov – od poézie až po napínavé detektívne príbehy. Výnimčným podujatím bolo autorské hudobno-poetické stretnutie s básnikom a textárom Martinom Sarvašom, ktorý je aj známym textárom piesní viacerých slovenských

skupín. Jeho tvorba prepája poéziu s hudbou a prináša poslucháčom aj čitateľom silné umelecké zážitky. Priaznivcov detektívnych príbehov potešila beseda so spisovateľom Petrom Šloserom, autorom úspešných detektívnych románov, bývalým policajným plukovníkom, ktorý stál pri vzniku Národnej kriminálnej agentúry.

Projekt Veľký mix zážitkov v knižnici splnil svoj ambiciózný cieľ. Prebudil v ľuďoch radosť z čítania, priviedol do knižnice nových návštevníkov a posilnil hrdosť na región. Rozmanitý ročný program oslovil všetky generácie čitateľov a priniesol do Levíc živú kultúrnu energiu.

Eva Bajanová, foto archív TK

